

**Azərbaycan Respublikasının
Auditorlar Palatası Şurasının
2013-cü il 19 dekabr tarixli
248/3 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmişdir**

**Auditor xidmətində Haqsız rəqabət hallarının və maraqlar toqquşmasının
qarşısının alınmasına dair**

T Ə L İ M A T

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. «Auditor xidmətində Haqsız rəqabət hallarının və maraqlar toqquşmasının qarşısının alınmasına dair T Ə L İ M A T» «Auditor xidməti haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanununa, «Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatası haqqında» Əsasnaməyə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2012-ci il 5 sentyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı»nın 9.1 maddəsinə, «Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı»nın həyata keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının İş Planının (2012-2015-ci illər) 1.4.1 bəndinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.

II. TƏLİMATIN MƏQSƏDİ

2.1. Təlimatın məqsədləri aşağıdakılardır:

2.1.1. Sərbəst auditorlar və auditor təşkilatlarının sağlam rəqabət əsasında fəaliyyət göstərmələri üçün əlverişli şərait yaratmaqdan;

2.1.2. Sərbəst auditorlar və auditor təşkilatları arasında sağlam rəqabət mühiti yaratmaq və onlar tərəfindən rəqabəti məhdudlaşdıran müqavilələr bağlanmasının qarşısının alınması istiqamətində zəruri tədbirlər görmək və rəqabət qabiliyyətlərinin güclənməsinə yönəldilmiş tədbirlər həyata keçirməkdən;

Audit bazarında haqsız rəqabət hallarının və maraqlar toqquşmasının tənzimlənməsinə yönəldilmiş tədbirlər görməkdən ibarətdir.

**III. SƏRBƏST AUDİTOR VƏ YA AUDİTOR TƏŞKİLATI TƏRƏFİNDƏN
HAQSIZ RƏQABƏT VƏ MARAQLAR TOQQUŞMASINA SƏBƏB OLA
BİLƏCƏK HƏRƏKƏTLƏR**

3.1. Sərbəst auditorlar və auditor təşkilatları tərəfindən haqsız rəqabət hallarına və maraqlar toqquşmasına gətirib çıxaran aşağıdakı hərəkətlərə yol verilməməlidir:

3.1.1. Sərbəst auditorun və ya auditor təşkilatının işgüzar və maliyyə vəziyyəti haqqında yalan və təhrif olunmuş məlumatların yayılmasına;

3.1.2. Rəqibin elmi – texniki və kadr potensialı, audit bazarında mövqeyi barəsində məlumatların təhrif olunmuş formada açıqlanmasına;

3.1.3. Rəqibin aparmış olduğu auditlərin keyfiyyəti barəsində audit subyektləri və auditin nəticələrindən istifadəçiləri çaşdırma bilən yalan məlumatların, şayiələrin yayılmasına;

3.1.4. Rəqibin işgüzar münasibətlərinin qanunsuz vasitələrlə qəsdən pozulması, kəsilməsi və dayandırılmasına;

3.1.5. Rəqibin işçilərinin öz vəzifələrini yerinə yetirməməyə sövq etmək məqsədilə onlara təsir göstərilməsinə;

3.1.6. Sərbəst auditorun və ya auditor təşkilatının fəaliyyətinə dair məlumatların, o cümlədən kommersiya sirinin qanunsuz yolla ədə edilməsi, istifadə olunması və yayılmasına;

3.1.7. Rəqibin kommersiya və xidmət sirinin daşıyıcısı olan auditorlarının, əməkdaşlarının və ya mütəxəssislərinin müxtəlif vasitələrlə ələ alınması və onlardan rəqibə qarşı istifadə edilməsinə;

3.1.8. Rəqibin üzərində əsassız üstünlük qazanmaq məqsədilə onun xidmətlə bağlı qərarlar qəbul etməsinə və icrasına qanunsuz vasitələrlə təsir göstərməsinə;

3.1.9. Rəqibin işgüzar əlaqələrini pozmaq məqsədilə təsərrüfat subyektlərinə əsassız çağırışlar (müraciətlər) edilməsi və belə əlaqələrin yaradılmasına maneçilik törədilməsinə;

3.1.10. Auditor xidməti göstərilməsinə dair müqavilə bağlamaq məqsədilə auditorun peşə etikası tələblərinə zidd olaraq təsərrüfat subyektinin seçim sərbəstliyinə təsir göstərən qanunsuz reklam üsullarından istifadə edilməsinə;

3.1.11. Sərbəst auditor və ya auditor təşkilatı tərəfindən aparılmış auditin keyfiyyətinin təsərrüfat subyektini çaşdırma bilən tərzdə başqa auditorun göstərmiş olduğu xidmətlə müqayisə etmə və belə müqayisəni reklam və ya informasiya materialı kimi təqdim olunmasına;

3.1.12. Müqavilənin bağlanmasının rəqiblə müqayisədə məqsədli şəkildə sürətləndirilməsinə.

IV. MARAQLAR TOQQUŞMASI NƏTİCƏSİNDƏ HAQSIZ RƏQABƏT HALLARINA YOL VERİLMƏSİ İLƏ BAĞLI ARAŞDIRMALARIN APARILMASI

4.1. Bu təlimatın üçüncü bəndində göstərilən haqsız rəqabət hallarına və maraqlar toqquşmasına yol verilməsi faktı aşkar edildikdə və ya bu barədə məlumatlar, müraciətlər və materiallar daxil olduqda Palatanın müvafiq struktur bölməsi və ya müvafiq Komitəsi və ya Palata sədrinin müəyyən etdiyi məsul şəxs (bundan sonra məsul şəxs) tərəfindən araşdırma aparılır.

4.2. Araşdırmanı aparmış müvafiq struktur bölməsi və ya Palatanın müvafiq Komitəsi və ya məsul şəxs tərəfindən haqsız rəqabət halları və maraqlar toqquşması faktı üzrə araşdırma başa çatdıqdan sonra öz təkliflərini və materialları müvafiq qaydada məruzə olunmaqla Palata rəhbərliyinə təqdim olunur.

V. MARAQLAR TOQQUŞMASI NƏTİCƏSİNDƏ HAQSIZ RƏQABƏT HALLARINA YOL VERİLMƏSİ İLƏ BAĞLI ARAŞDIRMALARIN NƏTİCƏSİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

5.1. Maraqlar toqquşması nəticəsində haqsız rəqabət halları və maraqlar toqquşması faktı üzrə araşdırmanın nəticəsi üzrə Palata rəhbərliyi tərəfindən Auditor xidməti haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunun müddəalarına uyğun olaraq qərar qəbul edilir.

5.2. Qəbul olunmuş qərar barəsində maraqlı tərəflər rəsmi qaydada məlumalandırılır.

5.3. Haqsız rəqabət halları və maraqlar toqquşması faktına dair qəbul olunmuş qərar barəsində nöqsan və çatışmazlıqlara yol vermiş sərbəst auditorun (və ya auditor təşkilatının) adı açıqlanmamaq şərti ilə Palatanın internet saytında məlumat yerləşdirilir.

VI. HAQSIZ RƏQABƏT HALLARINA VƏ MARAQLAR TOQQUŞMASINA YOL VERİLMƏSİ İLƏ BAĞLI ARAŞDIRMALARIN NƏTİCƏSİNƏ DAİR HESABAT

6.1. Palatanın müvafiq struktur bölməsi tərəfindən haqsız rəqabət hallarına və maraqlar toqquşmasına yol verilməsi faktına dair hazırlanmış illik hesabat Palata Şurasında müzakirə olunduqdan sonra, hər il yanvarın 15-dək Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasına illik hesabata əlavə edilməklə təqdim olunur və ictimaiyyətə açıqlanır.